Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi (ville)	Hanoi (banlieue)	Hors de Hanoi (Indochine)	Hors de Hanoi (Union Postale)	Hors de Hanoi (Hors Union Postale)	Hors de Hanoi (Hors Indochine)
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	8 $ 00	12 $ 00	»
Các làng và Các công-sở	»	8 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng.	3 . 50	3 . 50	3 . 20	3 . 20	5 . 50	6 . 00
Ba tháng.	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	3 . 00	3 . 00
Một tháng.	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	1 . 00	1 . 00

Les abonnements partent au 1er et du 16 de chaque mois

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 3,148

ANNONCES

Des comptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de largeur.

Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le cm.
Par contrat annuel. . . . 0 $ 25 le cm.
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 05 le mm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Toutes les lettres concernant la rédaction doivent être adressées au Directeur 57-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 160

Cái nạn ô-tô có bớt được không?

Ở xã-hội ta vào khoảng mười mấy năm nay, lối giao-thông càng ngày càng rộng càng vận tải càng ngày càng nhiều; tính các đường Đông-dương xe ô-tô chạy được, đã đến non 120.000 kilomètres, số xe ô-tô cả của các công sở các tư-gia và các công-ty vận-tải, đã được đến ngót 5.000 cái, đó là tính theo số trong năm 1923. Đến năm 1924, ở Bắc-kỳ thì xe ô-tô vận-tải lại thêm nhiều ra, (như đường Hanoi-Haiphong đường Hanoi Bắc-giang và đường Hanoi Hưng-yên vân vân đều có xe ô-tô của các công-ty vận-tải), chưa nói đến số xe ô-tô của các công-sở và các tư gia chắc cũng nhiều hơn trước nữa. Mới độ hai mươi năm về trước, đất Đông dương cũng chưa có vết xe ô tô, người Đông-dương cũng chưa mấy người biết cách thức xe ô-tô thế nào, mà bây giờ số ô-tô nhiều đến như thế, kể về sự đi lại và buôn bán, tiện lợi hơn trước biết là nhường nào.

Vì số ô-tô một ngày một thêm, mà ở Đông dương vẫn còn là một thứ đồ dùng mới lạ, cho nên sự rủi ro vì ô-tô cũng càng ngày càng nhiều; cái nạn ô-tô đã có hồi thành ra cái nạn hàng ngày, mà sinh ra một cái vạ gió lại bay rất là thảm khốc cho những hành khách. Người ta hoặc là mắt trông thấy cái thảm họa gãy tay quẹt chân, tan xương nát thịt, hoặc là thấy những chuyện xảy ra đăng ở trên các tờ báo hàng ngày, người thì cảm tức đổ tội cho những người cầm máy vụng về hay là không cẩn thận mà làm hại đến người khác, người thì thương xót mà phàn nàn cho những người bị nạn vì sự rủi ro hay là vì khờ dại mà đến nỗi thiệt thân. Nhưng xét ra cho kỹ, nếu đổ tội cả cho người cầm máy thì cũng oan; tuy cũng có nhiều người vì nghiện ngập hay là vì yếu đuối, không đủ sức đi đường trường, hoặc là hamvui cờ bạc rượu chè, đêm trước quá chơi, đến nỗi tinh-thần mê lú, mà nhầm mắt làm liều, nhưng phần nhiều là tại ở các nơi đô-hội như Hanoi, Haiphong và Saigon vân vân, nhân dân đông đúc, đường phố chật hẹp mà xe cộ lại nhiều, tuy luật phép đi đường nhà-nước vẫn thường nghiêm ýết, nhưng những nơi ngã ba ngã tư phố An-nam thì xe cộ và người đi chăn vẫn lộn xộn. Còn ở các chốn thôn quê, thì ô-tô xuất hiện chưa lâu, luật phép đi đường nhân dân cũng chưa thuộc, bước ra đường thì cứ đi liều đi lĩnh, chẳng biết nhìn trước nhìn sau, đến khi thấy xe ô-tô đằng trước chạy lại hay là nghe tiếng xe đằng sau chạy đến, thì lại hoảng hốt mà nhảy quàng nhảy xiên, tạt ngang tạt ngửa, bên mặt chẳng tránh tránh bên trái, đường quang chẳng đi đi đường rậm, khiến cho người cầm máy phải nổi trí cuống tay mà lái xe không kịp, thậm chí lại có nơi họp chợ giữa đường quan, có người nằm mặt trên đường sắt, ngủ ngốc khờ dại đến như thế, bảo sao chẳng thường xảy ra những sự gớm ghê kia. Nhưng mà sự khờ dại của người thôn-quê, tuy đáng giận mà cũng đáng thương, vì xưa kia trên đường chỉ có cái càng và con ngựa, người đi đường rất là bình yên, có ai ngờ rằng bây giờ có thứ xe sức mạnh mà chạy mau, khiến cho người đi đường giở tay không kịp, mà bị cái nạn máu rơi thịt nát như thế ư?

Bây giờ nghề buôn bán ngày càng phát đạt, đường giao-thông ngày càng mở rộng, thì các xe cộ lại ngày càng nhiều thêm, mà mong những người ở chốn thôn quê xa lánh, ai cũng bớt điều khờ dại, mà biết rõ luật phép đi đường, thì mau ra cũng phải mươi lăm năm nữa. Trong cái thời kỳ khá lâu ấy, cái nạn hàng ngày vẫn không bớt, không những là thiệt thòi riêng cho người bị hại, mà cũng là một mối thảm họa chung cho cả loài người, người ta nghĩ đến, ai chẳng lấy làm thảm mục thương tâm, mà đành bỏ tay mà chịu, đương mắt mà nhìn, không tìm ra được phương bổ cứu.

Thế giới đương buổi tiến-hóa, phàm trăm nghề nghìn nghiệp, cái gì cũng ngày thêm khôn khéo, ngày thêm tiện lợi, để mưu mỗi hạnh phúc cho loài người, nhưng việc gì rất tiện lợi thì tất lại có một phần thiệt hại ở trong, cũng là một lệ thường trong giới đất; tức như việc vận tải bằng ô-tô cũng không tránh sao được cái lệ ấy, nhờ khoa học phát minh càng ngày càng rộng rãi, cơ khí chế tạo càng ngày càng thần kỳ, những người Âu-Mỹ học rộng tài cao mà lại có lòng từ thiện, lẽ nào không tìm cách trừ cái thảm-họa cho loài người mà chịu để cái khuyết hãm ở trong thế giới. Mới đây ở nước Pháp có thí nghiệm một cái máy đặt ở trước xe ô-tô, phòng khi dụng phải người thì người ấy lăn vào trong máy ấy, hay là xe đừng ngay lại được, để tránh khỏi những sự rủi ro. Nếu cái máy ấy thí nghiệm mà có kết quả hay, thì cái nạn ô-tô hàng ngày có lẽ sau này bớt được, may cho loài người biết chừng nào; nhất là ở xứ dân-trí mới bán khai, nhân dân chưa am-hiểu cách thức mới, như ở xã hội Việt-Nam ta bây giờ. Người ta thường nói «Thế kỷ hai mươi này sẽ là thế giới điện và máy», nhưng đã lợi dụng được điện và máy, lại phải biết cách phòng giữ được những sự rủi ro, vì điện và máy mà sinh ra, thì hạnh-phúc của loài người mới thật là hoàn toàn, đáng mong và đáng mừng vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 6 Janvier 1925

Dịch sốt rét rừng ở Ấn-độ Hà-lan

Viên phòng-sự ở Amsterdam của báo Matin có báo tin rằng tại miền Socrabaia (Ấn-độ Hà-lan) dịch sốt rét rừng đã phát. Nghìn người bị hại về bệnh ấy

Việc chính trị nước Ý

Ý-càng nặng đeo từ chức của các quan Thượng-thư Avigliolo bộ tư-pháp; quan Thượng thư Casati, bộ học-vụ; quan Thượng-thư Sarocch, bộ công-tác và đã cử M. Rocco, nghị-trưởng tử dân nghị-viện, M. Fedeli, giáo-sư, M. Guiriati thượng-thư thay vào ba bộ ấy.

Hiện đã khám xét các nơi và có bắt nhiều người, nhất là ở Ancone, Pavie Bergame, và Pérouse.

Thủy tai ở Âu châu

Tin Bruxelles — Mưa to, các sông đầy nước. Hiện nay thế nước không suy ngập lắm. Tại tỉnh Heinault, trong khi một đoàn hỏa-xa chở hàng qua cầu thì cầu đổ xuống sông. Mười hai chiếc toa rơi xuống nước. Đường giao-thông bị nghẽn. Song không hại đến nhân mạng.

Tin Lanigrad — Nước ở vịnh Finlande tràn vào cửa sông Neva. Nhiều nhà cửa bị ngập lụt, nhân dân đến ẩn ở các kho hàng, không hại đến nhân mạng.

Tin Lille. — Nước to đê vỡ. Xã Bruay ở Artois bị ngập. Nhân dân trốn chạy. Mấy đứa trẻ Ba-lan bị chết đuối.

Tin Pháp. — Mưa to ở Bretagne ở Normandie, và ở Artois bị lụt.

Nước Bô-đảo-nha với chánh-phủ Xô-viết

Hội-đồng các quan Tư-ông-thư điện cho công-sứ-thần cho chánh phủ Xô-viết nước Nga.

Cavite, ngày 6 Janvier 1925

Đảng bảo hoàng ở Hung-gia-lợi

Tin Vienne. — Đảng bảo hoàng ở Hung-gia-lợi đương vận-động cho hoàng-tử Otto và phế-hậu Zita trở về nước.

Tòa nội-các nước Đức

Tin Berlin. — Không đảng nào được đa-số. Sẽ lập một tòa nội-các bằng những vị không có chân trong nghị-viện.

DÂY KIM KHÍ NHỎ NHẤT LÀ BAO NHIÊU?

Dây kim khí nhỏ nhất là thứ dây dùng để chế những đồ đo-lường rất đúng. Hơn một thế kỷ nay, nhà vật lý học Wollaston có dạy cách chế dây bạch-kim rất nhỏ, mà đường kính bé tới 0 cm 0 0075. Ông chế một sợi dây bằng bạch kim, ở ngoài có vỏ bọc bằng bạc, ông dùng máy kéo hết sức dây ấy ra, rồi dùng cường-thủy làm cho tan hết bạc ở ngoài đi, thì được một sợi dây bạch kim rất nhỏ. Sau ông Taylor lại cải lương cái phương pháp ấy, ông muốn dùng loài kim gì để đánh dây, thì ông đánh kim khí cho thật sạch, rồi cho vào một cái ống thủy-tinh. Lấy một thỏi đồng có đục lỗ suốt từ đầu đến cuối, đốt một đầu thỏi cho nóng lên thì lỗ đồng đầu bị đốt ấy tất nở ra, còn đầu đồng kia không nóng thì lỗ vẫn nhỏ, thành thử từ đầu nọ đến đầu kia, lỗ trong thỏi đồng cứ thon đi dần dần. Lấm cái ống thủy tinh ở trong có dây kim khí vào trong lỗ ở đầu bị đốt, đoạn một cái cặp mà kéo cả ống thủy tinh phải đi qua suốt lỗ, cả thủy tinh và kim khí đều bị nuốt qua lỗ ở ấy. Sau dùng cường thủy làm tan thủy tinh đi, thì còn dây kim khí ở lại, ông Taylor dùng cái cách ấy chế được một sợi dây antimoine, đường kính nhỏ hơn hai ly của một ly, nghĩa là một ly chia làm 10.000 phần, mà không được hai phần.

MẤY NGÀY KỶ-NIỆM TRONG NĂM 1925 NÀY

Trong năm 1925 này những ngày kỷ-niệm bách-chu-niên, và ngũ thập chu-niên cũng nhiều như trong năm 1924 và mấy năm trước.

Trong năm 1925 có ngày kỷ-niệm tứ bách chu niên sinh-nhật của văn-sĩ Joachim du Bellay; ngày kỷ-niệm tứ bách chu niên cuộc thất bại ở Pavie; ngày kỷ-niệm bách-chu-niên thủy nhật nhà vạn vật học, Lacépède; hủy nhật ông Paul-Louis Goorier, ngày kỷ-niệm lễ chúc thánh vua Charles X, sinh nhật nhà văn-sĩ Hung-gia-li, Maurice Jokai; ngày kỷ-niệm nhị bách chu niên sinh nhật nhà danh-họa Greuze, hủy nhật vua Pierre đệ nước Nga; ngày kỷ-niệm nhị thập-niên hủy nhật ông Edgar Quinet, và ông Pierre Larousse.

Kể đến năm 1925 này, ông J. M. de Heredia và ông Gabriel Vicaire mất được hai mươi năm; ông Armand Silvestre mất được 25 năm; ông Victo Hugo mất được 40 năm; ông Balzac mất được 75 năm; ông Boieldieu, và ông Ampère, sinh được một trăm năm mươi năm; ông Saint Simon sinh được 250 năm, ông Turenne mất được 250 năm, ông Bayard sinh được 450 năm, hòa-nước Picquigny ký được 450 năm, ông Boccace mất được 550 năm.

TƠ NHÂN-TẠO LÀM BẰNG GÌ?

Tơ nhân-tạo lại còn gọi là tơ thảo-mộc. Gọi là tơ thảo-mộc thật đúng, vì tơ nhân-tạo khác hẳn tơ của loài tằm ăn ra. Cái chất cốt yếu trong tơ nhân-tạo là chất cellulose, là một chất tất cả các loài cây đó rất nhiều, nhất là cây bông lại có nhiều lắm. Giấy người ta dùng phần nhiều dụng nên bằng chất ấy.

Cái cách sơ sài nhất là đánh sợi bằng collodion (nitro cellulose) ngâm vào rượu và éther. Nhưng tơ chế theo cách ấy ray chảy lắm. Hiện nay có bốn thứ tơ nhân-tạo: 1° Tơ gọi là soies à la viscose; 2° Tơ gọi là soies cupro-ammoniacales; 3° Tơ gọi là soies à la nitro-cellulose; 4° Tơ gọi là soies à l'acétate de cellulose.

Chất viscose làm bằng chất cellulose, người ta ngâm vào chất soude caustique, mà chế đi chế lại thành ra một chất có thể đánh sợi được.

Tơ gọi là soies cupro-ammoniacales thì đánh sợi bằng cellulose ngâm trong nước có oxyde de cuivre, và chất ammonique.

Thứ tơ gọi là soies à la nitro-cellulose thì lại bằng chất cellulose hòa với cách làm cho khó bắt lửa.

Tơ gọi là soies à l'acétate de cellulose thì dùng anhydrique acétique mà làm cho chất cellulose đánh sợi được.

Tin Trung-hoa

(Vô tuyến điện Cavite)

Cuộc hội-nghị nay mai

Tin Bắc-kinh, ngày 5. — Ngày 1er Février mới hội-đồng sẽ họp để xét các vấn-đề tài-chánh và binh-vụ. Trong hội-đồng ấy có 251 linh tụ về các giới: Có 41 viên tướng tá, và nhà chính trị; 42 tỉnh trưởng và đốc-quân, cùng các yếu nhân những nhà am-hiểu công việc do Doan-kỳ-Tường... quan thượng thư, và nghị-viên cũ, cùng những nhà tài-chánh.

(Điện báo Reuter)

Từ-thụ-Tranh ở Âu-châu

Marseille, 23 Décembre. — Từ-thụ-Tranh đi tàu *Amazone* đã tới Marseille. Từ sẽ đi Paris và Londres, Từ định ở Âu-châu sau tháng.

HÀI ĐÀM

Diệu-kế

Vừa rồi các chị em trong Vinh mới có một tin sốt dẻo nên đã lục-tục kéo nhau đi gần hết. Chị em ở các xóm Hà-nội được tin của các người công hội ở đường trong, nên lo xa cũng có nhiều chị sắp sửa khăn gói giờ đưa.

Các bạn làng chơi sở trường về khoa tôm các cũng kéo nhau xuống phân-ưu cùng chị em và hỏi chị em rằng:

Thế thì các chị định đi đâu?

Chị thì nói xuống mạn bể buôn muối, chị thì bảo lên mạn rừng buôn củi. Trong lại làng chơi có người thương tình chị em nên mách cho một diệu kế rằng:

Này, thân gái ngược xuôi như thế thì không nên, chi bằng các chị xuống quán hàng Mễ cạnh chợ Đông xuân đợi có đoàn nào mua mễ ta-mà mà chưa có hình nhân thì ta nhập bọn.

Cường-sỹ.

Tự do diễn đàn

Bàn về việc buôn bán trong nước

Người ta ở đời, đã làm việc này, thì việc khác phải mượn, đã có thứ này thì thứ khác phải mua, mà các thứ thổ-sản xứ này có giống này, xứ khác có giống khác, ấn lúa thì đứng ăn dưới, giống khoai thì thối gì đồng sẵn, nên phải buôn đi buôn lại cho có sự bổ không, khách dùng góp lợi ích bản, nếu không thì chỗ có thừa-mứa chứa-chan, mà chỗ không thì thiếu thốn thêm thương, thế thì buôn bán cốt là một việc rất cần trong nước vậy, người buôn bán tuy không có phẩm vị gì ở trong triều, nhưng kẻ coi cũng trách-cứng chẳng kém gì những tay chính-trị, vì chính-trị thì giữ-gìn trật-tự, ngăn cấm gian-phi cho yên dân vững nước, mà buôn bán thì chuyên vận đồ dùng, bênh-vực nghề-nghiệp cho ích nước lợi dân, vậy thì buôn bán cũng phải lấy hai chữ yêu nước làm lòng mới được!

Yêu nước là gì? yêu nước là đinh-ninh một bụng lo làm sao cho nước thịnh nước giàu, vậy phải nghĩ làm sao cho nguồn tài trôi chảy, đường lối thênh-thang, chớ mải lợi riêng mà quên lợi chung, hàm lợi nhỏ mà bỏ lợi lớn. Ôi! Đáng khinh thay những nhà buôn bán nay có tính để nên những nhà làm thợ, không còn biết vì sĩ mà có đồ hàng bán, vì sĩ mà có lãi ăn. Không xem như người Tây người Tàu đến buôn bán nước ta, khách mua người bán, chiều đãi nể hàng giá bán hàng buôn, vừng vàng cẩn thận, thế mà người mình với nhau lại chẳng đáng quí trọng lẫn nhau lại chẳng đáng bênh vực nhau lên ư! mà chẳng qui trọng bênh vực thì thôi, chứ lại xỏ lòng nào khinh rẻ nhau đè nén nhau, để đến nỗi người ngoài bắt chiếc mà khinh rẻ đè nén người mình, mà e ẳng nữa thế người có của buôn bán trễ thời công cho người các nước, lại cũng còn cậy thế cậy thần, ra vẻ quan thì xa bần mà thì gần, mà làm bộ kiêu-kỳ khoảnh-khoái, nỉ non là thấy những khách nhà quê đến lại càng ra đáng cận đáng t ầy, mà nạt nộ chẳng thiếu về chi, thực là đáng ghét, vậy. Chao ôi! Sao các đồng bào nỡ chẳng thương nhau cho bằng: không ngoan đã đầy người ta, anh em trong nhà, đừng để lẫn nhau, ta phải qui lẫn nhau cho người ta khỏi khinh bỉ mình; mới ta khinh người nước mình, thì mình ai nể. Sao nỡ tự khinh người mình ở trước mặt người ta mà yên dạ nhỉ?

Ta nên nhớ rằng cái pháp-tắc thứ nhất của nhà buôn là bán hàng chiều khách, có cái công việc buôn bán thì phải giữ đạo công bằng, phải ngỉ đường lợi hại chung. Chớ mua hàm rẻ mà thợ làm điêu, chớ bán quá cao mà người xinh cắt ăn, đã mua của ai thì trước sau tin cẩn, tiền bạc phân minh, mà cốt nhất là khuyên bảo người ta, ngày một làm tốt, đẹp ra, mới lạ ra, mà coi như anh như bè bạn anh em đề cùng nhau bảo thủ lợi quyền, mở mang nghề nghiệp, nếu cứ bám mà gặp đâu buôn đấy, lấy rẻ là hơn, thế tất nhà làm thợ phải làm điệu làm dối đi, nghĩa là sẽ ăng được ăn cũng lần lấy vốn, cứ ai chịu bán vứt của đi. Ta có câu nói rằng: tiền nào của ấy là thế. Mình mua hàng hay dìm giá của người ta, để lấy lãi nhiều, tất người ta phải tìm cách mà chèn mất mình, để lấy lợi chứ nỡ ăng không được; đến khi người đừng mua phải, chẳng hỏng chóng nỗi, khiến cho hàng mình ngày càng vắng khách đi, thành ra hàng lỗ vốn, thế thì dìm giá để đáng cười; buôn bán lợi quá mà hóa ra hại đấy.

Còn việc bán hàm lợi có được lợi không? ôi! bán hàng nói thách, làm khách giá rẻ, may ai người lấy được, vẫn là cái lệ thường của các nhà buôn bán nước ta. Nhưng xét ra thì nhầm thật, đôi có câu rằng: khôn ngoan chẳng lộ thật thà, lường thưng trao đấu chẳng qua đong đầy, vì mình nói thách, người ta không biết đường nào mà mua, mặc cả thì lâu, vả giá rẻ không đáng, giá đắt sợ ế, thà vào hàng tây hàng tầu mà mua cho rành, tránh ra khách một ngày một vắng, hàng một ngày một ế; thế hàm lợi làm chi, thà cứ ăn ít mà có phải ngon hơn không?

Nói tóm lại thì việc buôn bán ngày nay phải nên giữ đạo công bằng, trước sau một dạ, đừng thấy người ta tăng mà dìm giá, cho thấy người ta khó mà bán cao, trong nhà có tăng thì vay mà tiêu, đừng bán lỗ vốn, mà người ta quen, lần sau khó bán, muốn cho dài hàng nên buôn của tốt, thì mới được bền, người ta đã nghiệm một nhà làm tốt bán cao trước sau một giá, cùng một nhà làm điêu bán rẻ, giá cả bông-bình, thì nhà bán cao ngày một đông khách ra, mà nhà bán rẻ thì ngày một vắng đi, vậy bàn buôn ta nên nghĩ kỹ.

Trần-cẩm-Doanh

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có người bà con kết hôn với một người đàn bà góa trước đã làm ăn với một người Pháp và có chịu lễ cưới theo như luật tây.

Tôi nghe nói người Nam làm việc nhà-nước được mấy năm hoặc là người ngoại-quốc mà kết hôn với một người đàn bà Pháp thì trong hạn bao nhiêu lâu có thể xin nhập-tịch dân Pháp được.

Vậy người bà con tôi có thể vện cái lệ là đã kết hôn một người đàn bà Pháp mà xin nhập-tịch được không? Nếu chưa làm việc nhà-nước ngày nào mà có phẩm hàm đã cao thì xin nhập-tịch có khó không, xin quí-báo bảo giùm cho biết thì tôi cảm ơn lắm.

TRẢ LỜI. — Điều ông hỏi trên đó đối với pháp-luật rất hay.

Người đàn bà ông nói đó trước kết hôn với một người Pháp rồi sau góa chồng thì vẫn là người công dân Pháp (citoyenne française).

Nếu người bà con ông là người quốc tịch Việt-Nam (sujet Annamite) thuộc quyền nước Pháp bảo hộ thì người đàn bà góa ấy tuy đã lấy chồng Annam mặc lòng, vẫn còn là người còn dân Pháp vì rằng đối với luật tạ, người đàn bà ngoại quốc lấy chồng Việt - Nam không thành là người quốc-tịch Việt-Nam được.

Vậy ta hãy xét xem người bà con không.

Chỉ-dụ ngày 26 Mai 1913 nói về người Đông dương nhập-tịch dân Pháp có kể những thể thức cho người bản-xứ xin nhập-tịch thế nào. Trong các thể thức ấy thì chỉ-dụ có một điều định rằng phải lấy một người đàn bà Pháp chính theo luật Pháp và đã có một con với người đàn bà ấy rồi mới được.

Vậy nếu người bà con ông đã lấy người đàn bà góa ấy theo như điều 144 đến 164 trong Dân-luật Pháp mà có cưới tại tòa Đốc-lý Hanoi hay Haiphong hoặc tại tòa Sứ tỉnh mình mà đã có con với người đàn bà góa ấy rồi thì có thể xin nhập-tịch dân Pháp được.

Còn như phẩm hàm dù cao thế nào mặc lòng đối với luật nước Pháp thì không bổ-ích gì cho việc xin nhập-tịch cả.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 14 độ
15 giờ 16 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ. 10 85
— nhì, — 10 10
— ba, — 9 40
Thóc hạng nhất, — 6 60
Bắp ngô — 7 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 20

Quan Toàn quyền tại Ai-lao. — Quan Toàn-quyền ở Takkek đi, đã tới Paksaie tối hôm 5 Janvier hồi 9 giờ.

Quan Thống-sứ đi kinh lược. — Quan Thống-sứ Krautheimer đã đi ô-tô xuống Phủ-lý sáng hôm qua. Ngài tiếp các quan chức tại tòa Sứ xong đến chiều lại xuống Nam-định, Ninh-bình và Thái-bình. Chiều nay không thì sáng mai ngài trở về Hanoi.

Quan Chưởng lý Toussaint đi. — Quan Chưởng lý Toussaint về quí-quốc nghỉ đã sang tối nơi chiều hôm qua. Quan phó Chưởng-lý Bourayne lên quyền trong khi ngài về nghỉ vắng thì nay lại giữ chức cũ. Nhưng nay mai quan Tổng-lý Chưởng-lý Toussaint lên quyền tổng-trưởng và quan phó Chưởng-lý Bourayne lại lên quyền Chưởng-lý như cũ

Thuyền chuyển trong ngạch cai trị. — Quan Công-sứ Bắc-ninh Lché nay mai về nghỉ thì quan cai trị Poullet-Osier hiện ở phủ Thống-sứ sẽ đổi đi Công-sứ Bắc-ninh và quan cai trị Hackel tại tòa Đốc-lý sẽ đổi đi Công-sứ Phú-thọ thay quan cai trị Lonis đổi đi Kiến-an

Lệ thắp đèn xe. — Quan Đốc-lý Hanoi truyền cấm nhắc lại nhân dân trong thành-phố những điều trong Luật đi đường bắt các nhà có xe cộng hoặc đậu trong các phố Hanoi về việc thắp đèn ban tối như sau này :

Xe tay xe ngựa : Hai đèn trắng ở đằng trước và một đèn đỏ ở đằng sau, hay là một đèn trắng và một đèn đỏ để ở bên tay trái. Nếu bề dài cái xe (kể cả đồ tải trên xe) không quá 6 thước thì cái đèn đỏ có thể chung với đèn trắng đằng trước bên tay trái cũng được.

Xe ô-tô : Hai đèn trắng ở đằng trước và một đèn đỏ ở đằng sau.

Xe mô-tô và xe đạp : Một đèn sáng cả mặt trước mặt sau, hay là nếu có cái mặt kính chiếu ánh sáng đỏ ở đằng sau thì chỉ một đèn ở đằng trước thôi cũng được.

Xe tải kéo tay : Một cái đèn có sắc hoặc không cũng được.

Quan Đốc-lý nhắc lại nhất là các chủ xe vận tải và các chủ có xe nhà hay xe hàng nên nhớ những lệ ấy.

CINÉMA PALACE
HANOI

Xin kính cáo để cho quí-khách được biết, bắt đầu từ tối thứ tư 7 đến tối thứ ba 13 Janvier này, tại bản rạp có chiếu một phim ảnh tích chuyện của Annam.

Người Annam đóng trò — phong cảnh bài trí — y phục toàn là Annam cả

SOUS L'ŒIL DU BOUDDHA
« MẮT THẦN »

Sự-tích chia làm 5 đoạn

Những vai đóng trò

Cô Tâm (đào kép Quảng lạc Kanoi) đóng với bà Mang
Cô Sáu. . . . . — Thị Bí
Nguyễn-văn Huệ . — Vua
Trần-văn-Hy. . . — Quan phủ
Lê Phương . . . — Quan đốc-thảo
Khoẻ . . . . . — Minh
Lê-văn-Bang . . . — Lý
Nguyễn-ngọc-Tỉnh . — Quan đại-thần Gouverneur
Atock Banroith . — Quan công
Nguyễn-huỳnh-Hoa . — Nam

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Thi tiếng Đông-phương. — Những người Pháp và người nhập tịch dân Pháp thi tiếng Nam tiếng Cao-mên, tiếng Lào và chữ nho kỳ mới rồi, thì nay đã có nghị định liệt tên những người trúng tuyển.

Danh sách kỳ đăng như sau này :

Tiếng Việt-Nam (đệ nhất cấp)

Bắc-kỳ : MM. Herbin (Emile), Chenu, Eva, Deville.

Nam-kỳ : MM. Nguyễn-trọng-Đắc, Trương-vĩ-Tu, Melle L. Saint-Arroman, MM. Lance, David-Beaulieu, Castel.

Trung-kỳ : M. Hirler.

Cao-mên : M. Merckel.

Tiếng Việt-Nam (đệ nhị cấp)

Nam-kỳ : MM. Nguyễn-xuân-Quang-Tou'ea.

Trung-kỳ : Ng-thanh-Hai.

Chữ nho

Bắc-kỳ : M. Hoàng-hữu-Phương.

Tiếng Cao-mên (đệ nhất cấp)

Cao-mên : M. Midan.

Tiếng Cao-mên (đệ nhị cấp)

Cao-mên : M. Boutier.

Tiếng Ai-lao (đệ nhất cấp)

Ai-lao : MM. Attard, Lemoine.

Tiếng Ai-lao (đệ nhị cấp)

Ai-lao : MM. Le Kyhuong, Magnicet.

Tại rạp chiếu bóng Palace. — Kể từ ngày 13 Janvier trở đi, lấy trong một tuần lễ chúng tá sẽ được cái vui thích xem tài-nan Daisy mà phiêu-lưu tại hay là « Sous l'œil du Bouddha » là một chuyện Á-đông do M. Jo-eux là một nhà hội họa trứ danh ở Nam-kỳ soạn thành kịch và M. Tétart chế sự sở có liêu bóng phủ Toàn-quyền chụp thành phim ảnh.

Những vai đóng trong chuyện toàn là người Việt-Nam cả, vậy thì khi đem chiếu trên tấm màn chắc là vui lắm vì là do tài tay chuyên môn có tiếng bên nầy soạn ra.

Hội Hồng-thập-tự. — Cuộc rút số cái xe cao-su của Hội Hồng-thập-tự, đến chủ-nhật đầu tháng hai tây này sẽ mở tại tòa Đốc-lý. Hiện hãy còn ít vé bán tại nhà Gò-đa, nhà Viễn-đông-ấn-quán, (Icéo) và nhà Vũ-văn-Âu.

* * *

Ai đi chơi chợ phiên tại Hội-chợ hôm nọ xô quên cái áo tơi có lòng trắng thì cứ lại nhà Mme Paris ở khâu-học mà lấy về.

Cuộc đua ngựa. — Đến cuối nhật 11 janvier này tại Hanoi sẽ có cuộc đua ngựa.

Ngạch Học-chính. — Các cô nữ giáo học có tên sau này được nghỉ giả hạn một năm kể từ ngày 19 décembre 1924. Cô Ng-thị-Sam, nữ giáo-học hạng bảy. Cô Ng-thị-Mao, nữ giáo-học hạng sáu.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montes
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU GẦN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 80
油 肝 魚 丸
華 歐 式 醫 藥 製 造 廠 藥 劑 保 全 ●

Sở thăng thưởng về dịp tết tây. (*Tiếp theo*) — Các viên chức có tên sau này được thăng chức kể từ ngày 1er janvier 1925 trở đi.

Ngạch Thương-chính

Thăng garde hạng nhất : MM. Ngvăn-Cư, Đỗ-v-Lai, Som-Uôn. Phạm-văn-Dao, Đinh-v-Chinh, Đặng-văn-Lịch, Nguyễn-v-Nghiêm, Nguyễn-v-Sự, Tim-Keth, Nguyễn-v-Đam, Bùi-xuân-Sinh, Đỗ-quang-Hai, Ng-yên-văn-Phê, An-văn-Kinh, Nguyễn-văn-Giáo, Ng-v-Thung, Lê-công-Thảo, Hoàng-văn-Sang, Mai-xuân-Lan, Hoàng-văn-Lâm, Nguyễn-v-Ký, Cao-xuân-Quế, Đặng-v-Lô, Phan-v-Ký, Phạm-văn-Lâm, Ng-văn-Bục.

Thăng mécanicien hạng ba : MM. Nguyễn-như-Phi, Tô-Tinh-Ân.

Thăng mécanicien hạng tư : M. Lê-văn-Giong.

Thăng patron pilote hạng nhì : MM. Trần-văn-Mưu, Vũ-v-Doan, Lê-văn-Thường.

Thăng đi patron hạng nhất : M. Trần-văn-Chính.

Thăng cai-patron hạng nhất : M. Hoàng-văn-Nhược.

Thăng matelot hạng nhất : MM. Lưu-v-Hòe, Ng-văn-Hanh.

Sở nấu thuốc phiện

Thăng chef de manipulation hạng nhì : M. Qua g-Duong.

Thăng chef de manipulation hạng ba : M. Dương-Hoa.

Thăng đội hạng nhất : MM. Tiêu-Xan, An-De.

Thăng đội hạng nhì : MM. Lê-Chương, Vương-Cân.

Thăng cai hạng nhất : M. Laou-Khi.

Thăng cai hạng nhì : M. Trần-Thanh.

Thăng sous-chef d'atelier hạng nhì : M. Phạm-văn-Dong.

Thăng sous chef d'atelier hạng ba : MM. Lương-Mọc, Nguyễn-v-Hoài.

Thăng d'ouvrier chef hạng nhất : M. Bùi-văn-Hu t.

Thăng d'ouvrier chef hạng nhì : M. Lê-văn-Sêu.

Thăng d'ouvrier chef hạng ba : MM. Nguyễn-v-Mang, Nguyễn-văn-Vi.

Thăng ouvrier chef hạng tư : M. Hadi-Rahisse.

Thăng ouvrier principal hạng nhất : MM. Ngô-v-Vang, Trần-văn-Tổ.

Thăng ouvrier principal hạng nhì : M. Mamoud

Thăng ouvrier principal hạng ba : MM. Võ-v Hạch, Trịnh-v-Lên, Trần-văn-Hân.

Thăng ouvrier hạng nhì : MM. Lê-văn-Biểu, Ng-văn-Can.

Thăng ouvrier hạng ba : M. Lu-si-Chiêm.

Thăng ouvrier hạng tư : M. Ng-văn-Cao.

Ngạch địa-dư

Thăng surveillant hạng nhất : MM. Bùi-v-Hoc, Ng-v-Nam.

Thăng surveillant hạng ba : MM. Ng-v-Thiên, Phạm-bá-Bai.

Lương thăng của các surveillants phụ-thiện là MM. Ng-v-Vy và Đoàn-đình-Quy ở Hanoi hiện 15 đồng thì nay tăng lên 20 đồng.

Ngạch Y chính

Thăng hàm bổ thương-hạng hạng nhất : M. Mạc-trọng Quyền

Thăng chánh khám-bổ hạng nhất : M. Lê-đình-Tiy.

Thăng chánh khán-bổ hạng nhì : MM. Đu-đình-Hao, Đặng-đình-Lê, Thăng khán-bổ major hạng nhất : Cô Nhu-thị-Vân, MM. Hoàng-v Doi, Phạm-đăng-Khoa.

Thăng khán-bổ major hạng nhì : M Ng-v-Bình, Cô Ng-thị-Lung.

Thăng khán-bổ thường hạng nhất : MM. Ng-v-Tuấn, Trần-đình-Kiều.

Thăng khán-bổ thường hạng nhì : MM. Ng-v-Thanh, Hoàng-văn-Luyện, Cô Ng-thị-Cuc.

Thăng khán-bổ thường hạng ba : MM Đinh-v-Ung, Ng-hữu-Oanh, Cô Ng-thị-Giao.

Cuộc đấu-xảo về thuật trang-sức tại Paris năm 1925. — Hội-đồng Bắc-kỳ trông nom việc đấu xảo về thuật trang-sức bê-cáo để các nhà mĩ thuật Tây Nam biết rằng những đồ mĩ thuật chế theo kiểu mới để bày và bán tại trường Đấu-xảo Paris năm 1925 thì đến ngày 22 và 23 décembre sắng từ 9 đến 11 giờ và chiều từ 14 đến 17 giờ, Hội-đồng sẽ tụ nhận ở nhà ô-tô trường Hội-chợ (Hall des Automobiles).

Những đồ có thể dự cuộc đấu-xảo ấy là những đồ này :

1° Đồ gỗ, đồ chạm, đồ sơn và đồ khảm;

2° Các đồ dệt mĩ-thuật và đồ thêu;

3° Đồ đồng, đồ thau, đồ kim-loại;

4° Các đồ mĩ-thuật bằng đồi-mồi; ngà, và sừng.

5° Các đồ dùng để trang-sức.

(Những đồ mĩ-thuật cổ thì không nhận)

Mỗi vật đem đến dự cuộc đấu-xảo sẽ có một hội-đồng riêng xét, vật nào không hợp với chương-trình thì Hội-đồng có quyền loại ra

Những đồ nhận cho dự cuộc thi sẽ phải gói bay là đóng bòm lấy.

Mỗi vật nhận gửi sẽ làm ba bản giấy biên, một bản giao cho người có đồ, một bản đính vào đồ gửi đi, và một bản giao viên đại-lý giữ.

Những vật bày và bán trong khi đấu-xảo thì có thể được Hội-đồng thưởng cho.

Những đồ không bán được thì sẽ giao trả lại người chủ và đội giấy biên-lai lại. Muốn biết điều gì nữa thì cứ hỏi ông hội-trưởng Hội-đồng đấu-xảo mĩ thuật (Président du Comité local pour la participation du Tonkin à l'Exposition des Art décoratifs) hay là người đại biểu của viện ấy tại nhà ô tô Hội-chợ trong những ngày giờ đã nói trên kia.

Bổ chức. — M. Đào-trọng-Phương, giáo-tập tập sự tại Xuyên-hạ phủ Ninh-giang (Hai-dương) vì kỉ niệm chóng chức-vụ nên bị bãi chức kể từ ngày 1er décembre 1924.

Cuộc thi xe đạp hôm mồng bốn tháng giêng tây. — Hôm mồng bốn tháng giêng tây vừa rồi vì tiết giời lạnh lẽo cho nên số người đến xem không mấy. Tuy vậy mà quan Thống-sứ Addiaucr cũng với quan hai hầu Bourgeois Gavardin vừa mới ở gnỉ-quốc sang cũng vui lòng đến chủ tọa cuộc thi. Như vậy thì bắt rằng, ngài hâm-mộ sự thể thao lắm và chắc rằng trong buổi ngài nhận chức Tổng-thống quản vụ ở bên này thì ở các đạo quân lính ấy, ta ai là người thích thể-thao sẽ được phép luyện-tập tự do để thành ra những tay cực giỏi.

Trong cuộc thi xe đạp này có mấy người, tuy rằng mới luyện-tập nhưng cũng xuất-sắc lắm.

M. Gen-li và M. Filly khi mới vào thì thì sẽ cũng còn lấy làm lạ mặt mà đến nay danh tiếng đã lẫy lừng, là bởi trong buổi thi đến đã tỏ ra người lanh thạo lắm. Trong kỳ thi chạy nhanh (course de vitesse) M. Ettori hơn M. Mégy một tật. Đến kỳ thi sau ai đi xem sẽ được thấy hai người cùng nhau đấu sức.

Những người có tên sau này đã chiếm được giải trong buổi thi vừa rồi :

Thi chạy mau : 1er Ettori, 2e Mégy.

Thi riêng từng người : 1er Gentil, 2e Fylly, 3e Tiến, 4e Công.

(Những giải thưởng trong cuộc thi này thì Bổng được hai, Appéré được một).

Thi chạy mau : 1er Fillly, 2e Tiến 3e Công, 4e Bổng.

(Những giải thưởng trong cuộc thi này thì Ettori được hai, Bổng được một, Filly được một. Giải sau cùng Ettori không được là vì đến vòng thứ 40 bị ngã).

Thi chạy mau : (chấp) : Mégy chấp Công và Bổng mà cũng vẫn được nhất.

Thi riêng cho người Nam) :

1er Sạch, 2e Lễ, 3e Gian, 4e Bảo, và Khan (bằng nhau).

Thi handicap : 1er Gentil, 2e Filly, 3e Sạch, 4e Lễ.

Trong khi thi xe đạp có phường nhạc của đạo quân thứ nhất đến thổi giúp, lại càng thêm vui

Poam-Thái lai cảo.

Hỉ tín. — Bản-quán được tin mừng rằng ngày 11 janvier này ông Nguyễn-văn-Cẩn thư-ký thượng hạng tại phủ Toàn-quyền làm lễ thành-hôn cho lệnh-tôi là cô Đích-Nhuận thì đẹp duyên với M. Trần-gia-Thoại thăm-tá Thương-chính.

Bản-quán có lời mừng cô dâu chú rể mới.

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

Ngạch mật-thám. M. Lương-Sao tuồng ngạch sở mật-thám được phép ngồi 20 ngày.

M. Du-xuân-Bang, thư-ký thượng hạng hạng tư hết hạn ngồi thì nay tùy theo quan c ánh sở mật-thám bổ dụng thay M. Ng-v-Cư, thư ký hạng sáu đổi đi hật quan bản thừa thay cho M. Đặng-trần-Viễn.

Không phải chó dại. — Con chó lông đen, của Ng-v-Hiền ở ô Đồng-mọc, cắn phải lên Ng-v-Niên cũng ở phố ấy từ ngày 22 décembre trước mang vào nhà thương thú-y khám thì nay đã xét ra không phải chó dại.

Vỡ lòng học lấy Trần quốc-Tuấn. 11 tuổi là học trò ở số nhà 17 b phố Cho-đuổi bị thua ở sòng Chẳn rằng ăn cắp hoa tai vàng giá 58 đồng của Hà-quang-Thọ 25 tuổi bán hàng thuốc bắc ở số nhà 17 phố Ấy.

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

85 88

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Đường-ngưu-nhi tức-thì đi thẳng đến nhà *Diêm-bà*, trông thấy trong nhà đèn sáng, của ngoài bỏ ngỏ, mới lần bước vào đến chỗ chân thang thì nghe tiếng *Diêm-bà* ở trên lầu đang cười khanh khách.

Đường-ngưu-nhi múa tay hoa chân, trèo lên trên lầu, dòm qua cái khe trông lết vào thì thấy *Tống giang* cùng con *Bà tích*, hai người đều ngồi cả đấy, mà *Diêm-bà* thì ngồi tại một phía góc bàn, đang liếng-thoắng nói này nói nọ.

Đường ngưu nhi đẩy cửa bước vào, cái đầu chào ba người, rồi đứng ở một bên. *Tống-giang* nghĩ thầm : Ủi ! Có người này đến, thôi cũng là một sự rất may cho ta ! *Tống-giang* ng ! vậy, mới đưa hàm ỏ ý cho *Đường-ngưu-nhi* biết.

Đường-ngưu nhi xưa nay vốn người tính-quái, liền hiểu ngay mà nói rằng :

— Tôi tìm khắp mọi nơi, chẳng thấy ông đâu, không ngờ ông lại ngồi yên mà uống rượu ở đây được !

Tống-giang nói :

— Ý chừng trong huyện lại có việc khẩn-yếu gì phải không ?

Đường ngưu nhi nói :

— Ông quên rồi hay sao ! Quan huyện sai bổn năm người công-sai đi khắp mọi nơi tìm ông để đi bắn về cái việc buổi sáng hôm nay, thế mà tìm mãi không thấy. Quan huyện đang nóng-nảy gắt-gỏng, ông nên phải đi ngay.

Tống-giang nói :

— Có việc khẩn-yếu như vậy thì tôi phải đi mới được.

Nói xong, liền đứng dậy toan đi xuống dưới lầu, *Diêm-bà* ngăn lại mà bảo rằng :

— Ông chớ nghe mồm *Đường-ngưu-nhi* này nó chỉ hay nói hoạt ! Nó đinh nói lừa tôi thì khác nào như kẻ múa rìu qua mặt thợ. Bây giờ quan huyện lui vào nhà tư, đang cùng phu-nhân uống rượu vui, có việc khẩn-yếu gì đâu mà sai người đi tìm. Nhưng cậu nói điều kia đối ai thì được, chứ đối gái già này sao nổi !

Đường-ngưu-nhi nói :

— Thật quả có việc khẩn-yếu, quan huyện đang sai người tìm, tôi chẳng nói đối đâu.

Diêm-bà nói :

— Đỡ khốn-nạn kia ! Mai con mắt già này là hai hòn ngọc lưu-ly, không che nổi đâu. Vừa rồi ông *Tống* áp-tư đưa hàm tỏ ý cho mày biết, mày liền lập kế nói lừa. Mày không khuyên ông ấy đừng đi thì chớ, sao lại đem đến mà rủ ông đi. Triền ba số câu rồng ! Giết người còn có thể tha được, chứ hiềm độc như thế thì lẽ không dung !

Diêm-bà vùng đứng ngay dậy, xách tai *Đường-ngưu-nhi*, rồi lôi kéo sềnh sệch, từ trong phòng ngồ đẩy xuống dưới lầu.

Đường-ngưu-nhi nói :

Ô hay ! Việc gì mà bà lại sinh sự với tôi.

Diêm-bà quát mắng rằng :

— Mày phải biết rằng mày làm hại cho người ta mất công ăn áo mặc thì không nhẽ mày giết chết cha mẹ vợ con người ta vậy. Mày thật là đồ khốn-nạn, nếu mày tỏ tiếng, ta sẽ đánh ngay.

Đường-ngưu-nhi xông vào mà bảo rằng :

— À ! Mày định đánh ai !

Diêm-bà đang cơn say rượu, in ngay nắm đấu ngón tay vào mà *Đường-ngưu-nhi* một cái thật mạnh, rồi đẩy ra phía ngoài mà đóng cửa cái then lại. Miệng vẫn còn lẩm-nhẩm lẩm-nhẩm.

Đường-ngưu-nhi bị *Diêm-bà* đánh một cái tát, đứng ở ngoài cửa mà kêu rầm lên rằng :

— Con khỉ già kia, mày đừng già mồm ! Ta không nể mặt ông *Tống* áp-tư thì ta nhè mày hôm nay thật tan nhàu xác pháo. Chỉ trong một hai ngày nữa, nếu ta đây không giết chết được mày không phải là dòng dõi họ *Đường* vậy.

Đường-ngưu-nhi xiết ban tức giận, sẵn-sàng nổi lên rồi quay đi. *Diêm-bà* lại lên trên lầu, nói với *Tống-giang* rằng :

— Ông *Tống* áp-tư ơi ! Ông dung thằng ăn mày ấy làm gì ! Nó chỉ tăng thêm nặng rượu thì lại hay thêu-dệt những lời thị phi. Cái thằng chết đâm chết chém nầu đâu đường xó chợ kia, từ sau chớ nên có nó bước chân đến cửa.

Tống-giang vốn là người chân thật, nghe mấy lời giảng-giải của *Diêm-bà* nói, lại cứ ngây người ngồi đấy, khó nỗi còn biết đứng mưu kế gì để mà thoát thân.

Diêm-bà lại nói :

— Già này có ở đâu gì không phải, xin ông cứ đừng bỏ qua đi cho. Mới ông hãy xơi cơm mấy chén rượu nữa, rồi già này xếp dọn đi nghỉ.

Diêm bà rót rượu mời *Tống giang* uống ba chén nữa và xếp dọn mâm bát đi xuống dưới lầu. *Tống-giang* nghĩ thầm : Cái việc con *Bà-tích* dan díu cùng *Trương-lâm* này ta thật nửa tin nửa ngờ, chứ mắt ta cũng chưa hề có trông thấy. Vả bây giờ đêm đã khuya rồi, ắn là ta hãy tạm ngủ ở đây, thử xem con bé này đêm nay đối đãi ra thế nào.

Bỗng lại thấy *Diêm-bà* trèo lên trên lầu mà bảo con *Bà-tích* rằng :

— Đêm đã khuya lắm rồi, con nên cùng ông *Tống* áp-tư mau mau xếp dọn đi ngủ.

Con *Bà-tích* trả lời rằng :

— Không bận chi đến bà, bà cứ đi ngủ trước.

Diêm bà cười nhạt một tiếng. *Tống-giang* thì trong lòng buồn bã, ngồ sao được yên. Còn-nhân đã có câu rằng : « *Vui về to đêm ngắn, buồn bã ngắn canh dài* ».

Dần dần sang canh ba, lại sang canh tư, rượu say đã tỉnh. Sang đến canh năm, *Tống-giang* trở dậy, rửa mặt nước lạnh, rồi mặc áo đội khăn, miệng lại lẩm-nhẩm sẽ mắng con *Bà-tích*.

Tống-giang nói :

— Đồ khốn-nạn kia, mày thật là đứa hỗn-láo !

Con *Bà-tích* cũng không hề ngủ, nghe tiếng *Tống-giang* sì-mắng, liền quay mình lại mà đáp rằng :

— Ông nói không biết thẹn.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
CẺO TẠT
BỌC VÀNG
Máy mới 1926.
15 chân kính
Mặt đá kim
cô chất ép quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

HÔTEL DE FRANCE
29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p, trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

金獅子名茶

Từ khi văn-minh khai hóa đến nay, phàm vật gì cũng vậy, có cạnh-tranh mới có tiến-bộ, cố so-sánh mới biết tốt-xấu, như bản hiệu từ khi khai trương đến nay đã từng qua mấy trăm năm, hết sức nghiên-cứu về một nghề nuôi, không nhưng hợp vệ sinh mà thôi, lại có một mùi hương-ngát như hoa mới nở nhà đi pha lại vẫn như thường, thế cho nên nhà chi-nghiêm về điều-xảo ở Đấu Trang-nọc đã công nhận cho là chế hiệu con Sư-tử này là nhất đẳng, ưu nhất Nhà-nước mới ký Hội-Chợ này có đủ cả mặt người Viễn-đông ta, cho nên bản-hiệu cũng gửi vào mới phần đủ phẩm vật cái-tinh chế-tạo tại gian hội đề đấy P, để thừa tiếp các quí ông bà, và đặt riêng phòng bán tại Hội-Chợ gian ấy, để qui quan mua về so sánh mới biết là bản-hiệu nói sai có vậy.

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.

2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình ma làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0 $ 95 một hộp.

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua ký sẽ vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0 $ 90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng thức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ốm khỏi bệnh.

Giá bán: 1 $ 20 một lọ

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Sổ bầu cử thành phố. — Đến thứ sáu 9 janvier 1925 hồi 10 giờ sáng hội-đồng trông nom việc bầu cử sẽ họp tại tòa Đốc-lý để làm sổ bầu cử thành phố năm 1925.

Cuộc điều tra dân số. — Ngày hôm qua đã thấy sở cảnh-sát phái người đi hỏi biển từng nhà số điện ông, dân bà và trẻ con để làm biển thống kê năm 1925.

Cuộc điều tra dân số này như lời báo báo đã nói trước là thường lệ hàng năm phải khảo sát xem số dân cư trong thành phố tăng giảm chừng nào mà thôi. Đối ý là trẻ, mà hà con mình nhiều người vẫn cứ ưa biểu nên m t ngày hôm qua nghe thấy làm câu chuyện rất nực cười.

Xế Đại-nam Buổi xiểu của phường xế Đại-nam diễn ban ngày thứ hai mới rồi (lấy rẻ tiền chứ không phải là đãi không như tin đã nói trước) để biếu các học-sinh nam nữ thi được các có các cậu lấy làm hoan nghênh lắm. Phường xiếc đã hết sức trở tài để lấy tổng k n của công cháu.

Thảm trạng. — Hồi 9 giờ sáng ngày hôm kia ở đảm Mariéchal Pétain một cái thây đứa con gái độ lên ba tuổi, cân cước không rõ, mình mẩy hình như có thương tích. Sở Cẩm đã cho khiêng tế-thi vào nhà xác để khám nghiệm

Ngã xe đạp. — Hồi năm g ờ chiều thứ hai có Aynaud đi xe đạp đến đường Bonnal định đi tắt qua đám đất mới đổ thì bị một chiếc xe cao-su trên có một ông lây nghi va ngã. Có Aynaud không can gì, còn xe đạp bị vênh bánh đàng trước.

Của ai. — Một cái ví đựng một chiếc thẻ sưu năm 1924 đề tên Nguyễn-đức-Bang quán làng Phù-sá, tổng Đa-quan tỉnh Hưng-yên và mười lăm đồng bạc giấy đi ở ở phố Maréchal Pétain thì đã để ở nhà cẩm.

Cháy. — Việc cháy nhà tên Trần-v-Đạt ở Gia-viên ngày 1er và 4 Janvier vừa rồi xét ra là có kẻ thù đốt, thiệt hại không đáng mấy đồng.

Dạo này nhiều nơi còn nhà là thường xảy ra hỏa-hoạn luôn là vì trời hanh vô ý cũng có và lại vì tết nhất đến nơi rồi, những quân trộm cắp càng quẫn làm liều nữa, vậy ba con nên cẩn thận lắm mới được.

THANH-PHỐ HAIPHONG

Sổ bảo-cử

Quan Đốc-lý thành-phố Haiphong có lời bá-cáo để công-chúng biết rằng trong những kỳ-hạn sau này sẽ soạn lại sổ bảo-cử theo lệ thường hàng năm.

1· Sổ bảo cử người viên thành-phố : Từ ngày 1er đến 10 janvier 1925.

2· Sổ bảo-cử đại biểu Bắc-kỳ : Từ ngày 1er đến 20 janvier 1925.

Các nhà có quyền dự bảo nên đến hỏi tại tòa Đốc lý (phòng sinh tự giá-tánh) mà xét xem danh hiệu mình có biên vào sổ hay không.

BẮC-NINH

Cháy! — Hồi 11 giờ rưỡi trưa hôm qua nhà M. Quân, ở làng Yên thôn huyện Võ-giàng không biết nấu nướng gì mà lửa lan sang mất bốn nóc nhà nữa, may có linh trông thành đem vòi rồng ra chữa tắt ngay, nếu chậm ra thì cháy đến cả làng không còn nóc nào nữa.

VIỆT-TRÌ

Tàu « Louis » đâm phải đá bị thủng. — Hồi 2 giờ chiều hôm qua là 6 janvier, có mấy người thành khách nói rằng tàu *Louis* của hãng Sauvage hôm thứ hai ở Hòa-bình ra xuôi đến Tu-vũ đâm phải đá tàu thủng mất cỗ, còn đương chữa, may người và đồ đạc không việc gì cả.

PHÚ THỌ

Thảng cù-mật. — Bà con trong thành phố ta nên cẩn thận về cái tháng cù mật này mới được vì đã thấy lắm nhà kém mất trộm và mất cắp rồi. Mới hôm nào nhà ông phán tỉnh ở phố đề ngũ bị nó vào lấy hết quần áo đồ vặt. Lại đêm hôm mồng 3 vừa đây nhà ông giáo trường Pháp-Việt ở phố Tân-hưng cũng vừa mất trộm mâm thau gà vịt. Kẻ trộm xé rào nhà làng điềng rồi mới qua vào nhà ông giáo, nhưng chỉ lấy được ở dưới bếp thôi, là vì nhà chủ đêm hôm lấy thức mỗi gần sáng cho nên nó không vào nhà trên được. Nhưng là một điều là đáng sợ nhà ấy có điểm canh, tức nào cũng vài bốn đứa, phu canh thức mà kẻ trộm lại vào được thì nghĩa làm sao?

Đầy tớ bất lương. Tên nhỏ 14 tuổi ở nhà một người đại ỷ ở Thương-chiếu, nhân chủ nhà đi vắng c l cái trẻ cái nhà, lấy dao cạy tủ con của chủ ra ăn cắp được chín đồng bạc và một cái khăn lượt, một cái k ăn vuông đều mở sang trốn đi thẳng đường bỏ về Sơn-tây chủ, nhà sở vẫn biết, liền thuê xe đạp đuổi theo đến phố Lâm-thao thì thấy tên nhỏ đương ngồi ở hàng hút thuốc, liền bắt giải vào trình quan phủ, khám trong mình nó còn có đồng chín bạc và năm xu. Hỏi thì nó nói mới đổi đồng bạc ăn quà, nhưng một tiền có năm xu điều thực thôi. Quan phủ đề cho giải tên bất lương ấy lên tỉnh thì nó đã chối t ù nhận cả. Tiền và khăn đã g ao cho chủ nhận, còn nó thì phải tống giam

Mất ở đâu? — Hồi 12 giờ trưa ngày 5 vừa rồi có một cô rạn ngoài ba mươi đi xe cao-su tới phố đệ-n ữ vào một nhà buôn sơn có nhiều người cũng đương mua bán đông chật cứng. Lúc ra thấy hai bên lấy tiền thì mới hiểu mất, tìm k ắp chỗ đứng cũng không thấy đâu. Cô ta nói đem 35 $ giấy đi mua sơn thì b mất cả, tuy cũng k ông biết rằng mất ở chỗ đông hay là mất ở ngoài chợ.

Gà bỏn chân. Nhà ông hội viên Đào ngọc Tạch ở làng Xuân-lũng phủ Lâm-thao có một con gà mái đẻ ra một con gà con có bốn chân, hai chân trước thì cũng như nhau, mà hai chân sau thì bé hơn mà ngắn hơn. Đến nay mới được hơn nửa tháng.

HƯNG-YÊN

Cháy! — Sáng hôm 2 janvier, vào hồi 8 giờ sá g, tại phố Hang-nồi, gần chợ trâu, có phát hỏa. Cháy ngót ba giờ đồng-hồ, cháy mất tám nóc nhà, thiệt hại trước chừng bảy tám nghìn, vừa vàng bạc, thóc lúa, may không hại đến mạng người. Duyên do lại chỉ vì trẻ con đun nấu khi người lớn đi chợ ban vắng.

T. V. Q. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Việc nghĩa quyên giúp người bị lụt (Sổ thứ ba) — Sổ của tỉnh Thừa-thiên số 18 : 2 p ; MM. Phan-trọng-Thiên 10 p; người làm tại tòa Khâm-sứ 26 p ; người làm sở Kiểm-lâm 64 p ; người làm sở Nông-lâm 27 p.30; S. A Bưu-Liêm 10 p ; Lê-đắc-Kỷ 5 p ; người làm sở Bưu-điện 7p 30; Hà-v-Cao 3p; Frères 50 p ; Torel 2p ; Comas 2 p ; Goy 2 p ; Le Comtois 2 p ; Dousan 2 p ; Saulot 5 p ; Matuis 2 p ; Bardeaux 5 p ; Mon eil 5 p ; Labanjmière 5 p ; Braun 5 p ; Dandé 5 p ; Lợi-Ninh 10 p ; An-phước-Long 5 p ; Ng-Phát 5 p ; Diệp-nam-Phát 2 p ; Đông-kiết 2 p ; Ngô-Ế Xương 5 p ; Phan-sỹ-Nam 3 p ; Hợp-phát 5 p ; Lâm-liên-Ký 2p; Hồng-ai Nguyên 3p; Huỳnh-đạo-Thanh 5p; ẩn danh 14p; nhà Lâm-tu 15 p ; Nam-hưng 10 p ; Hồng-tai-Phong 5p; Diệp-nam-Cơ 5p; Du-xương 5 p ; Hòa-minh Phác 6 p ; Ngô-thuận 3p; Achay 2p; Vĩnh-lai 10p; Liên-phúc-Toàn 3 p ; Diệp-xuân Tiên 3p; Lam-nông 5p; Diệp-ký-Thương 20p; ẩn-danh 7 p ; Phúc 10 p ; Dương Sung 2 p ; Lê-v- inh 2 p ; Tôn-thất-Quyên 3p; Ung-Thiệu 2p ; Dương-Cung 3p ; người làm nhà Học-c ien 16 p. 5c ; trương Quảng-đức 14 p.71 ; trương Conignean 14 p.35 ; trương Đông-ba 63 p.14 ; trương Paul-Bert 14 p. 30 ; trương Quang-cư 28 p.68 ; trương Hương-trà 28 p.30; trương An-cựu 13 p.77 ; người ở miền Trên-c ấu (Qui-nhơn)108p ; người ở miền Phúc-kiều (Qui-nhơn) 51 p ; Ng-thanh-Chân 5 p ; Ng-v Giac 2 p ; Mai quang-Sung 2p; Trần-thanh-Công (quyên lần thứ hai) 2 p ; người làm sở Công chính 41 p.70 ; Hoàng - Phơ 5 p ; P-ạm-đoãn-Diêm 5 p ; P-ạm-trọng-Luân 3 p ; Phan-canh-Trinh 2 p ; Phan-Mưu 2p ; Hoàng-Hoài 2 p ; Nguyễn-Định 2 p ; Thái quang-Thông 2 p; Lê-quang-Tuyên 2 p ; Trần-đình-Mai 5p; rẫu-lai-Ngọc 3p; ẩn danh 4p; Ngduy-Đem 6 p ; Lê-khắc-Hy 5p ; Trần-đình-Nam 10 p ; Trương-đình-Ngọ 5 p ; Hà-thúc-Liac 5 p; người làm sở Thương-chính 6p; người làm sở dầu thầy nhập đi 40 p.50 ; Đinh-v-Vinh 2 p ; Trương-văn-Mai 2 p ; Trần-v-Mai 2 p ; Trần-hữu-Hạc 2 p ; Võ-Chuẩn 2 p ; Phạm-bá-Oánh 2 p ; Ng-duy-Huyên 2 p ; Nguyễn-th-Thang, Ngô-thúc Địch, Võ-Vinh, Nguyễn-ưng-Lâm, Văn-hậu-Ng ia, Ng duy-Tin, Bùi-Phu, Lê-bá-Luân, mỗi vị quyên 2 p; Tổ-g-viết-Tosi 5 p; Những người làm sở Kiểm-sát 46 p.50 ; R mee 3 p ; Dartige 5 p ; Berner 20 p ; n ững người làm sở Trương-c-inh (Quinhon) 9 p.50; Congrégation de Canton (Quinhon) 51 p; Province de Phanrang (2e liste) 250 p; Province de Thanhoa (2e liste) 5007 p.34 ; Province de Vinh (3e liste) 1416 p. 84 ; Société Quénelec (Hanoi) 100 p ; Thanh đồng xuân-lâu 50 p. 05; Trésorerie du Laos 24 p ; Cunhac 20 p ; Mille 5 p ; Dephiolent 10 p ; Perrine 3 p ; Vernet 5 p ; Cras e 3 p; Antipoul 3 p; Vartin 5 p ; Crimaldi 5 p ; Tôn-thất Sâm 20 p ; Ng-v-Long 2 p ; Lê-ngọc Mai 2 p ; Ng-hữu-Hận 3 p ; Ngô-lục-Thao 2 p ; Ng-ấ-Tiến 3 p. Võ Khương 2 p. Trương-như-Ngạn 2 p, Hồ-thế-Hệ 2p. Võ-đoàn-Duyệt 5 p. Tôn-thất Bác 3 p. Phạm-hữu-Vỹ 2 p, Ng-v-Sang 3 p, Ng đình-Sáng, Võ-trọng-Nguyên, Nguyễn như-Phiên, Tôn-thất-Tiêu, Ng-đa Duận, Ng-Thọ mỗi vị quyên 2 p ; Ng-Vinh 3 p, Quảng-an-Hòa 2 p, Huỳnh nhứt-Quang 5 p, Đào-thi Dung 10 p, Lái 2 p, Ng-hân-Khoa 3 p, Ngô-xuân-Thế 2 p, Lê-Vỹ ên 2 p, Hồ Lễ 4 p, Ngngọc Chúc 20 p, Võ-văn-Cơ 3 p, Ngvăn-Sơ 20 p Cô Janou 2 p, Huỳnh-Phân 2 p, Nam Lợi 2 p, Brigade de la garde ind (Datat) 0 p, Lương-v-Tài 3 p, Ng Pann 2 p, Gardes ind. des Forêts 3 p.50, Đinh-v-Hải 3 p, Hang-Dang 10 p B Brem 2 p, Hoanh 3 p, Tamay 2 p, Village Yaboste 5 p, Ngôc âu-Liên 3 p, Villa e Djiring 13 p.50, Hon-Hia 10 p, Huỳnh-thi-Vàng 10 p, Ng-Khos, Vương-i-Ái, Ng-Nghĩa, Lưu-xuân-Tân, Mai-Diên mỗi vị quyên 2 p ; Ng văn-Chanh 5 p, Village Thanh-hóa 10 p, Dalat et Haut Donnai 121 p 50 Province Phanthiết (1ère liste) 1000 p.

Công sổ thứ ba. . . .	8.521 $ 38
Công hai sổ trước. . . .	47.166 . 38
Tổng công đến ngày nay	55.687 74

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Hội đồng trị-sự chúng tôi nói để các ngài biết rằng, có nhiều ông hội-viên muốn bán cổ phần và có nhiều ông hội viên muốn mua cổ-phần thêm nữa. Vậy ông nào có cổ phần muốn bán xin viết giấy lại cho chúng tôi biết và gửi cả giấy cổ-phần ký tên sẵn lại mà lấy tiền.

Chúng tôi xin nhắc để các ngài biết rằng theo như điều thứ sáu hội đồng, việc nhượng cổ-phần cho người ngoài thì hội đồng trị-sự có thuận mới bán được.

Chúng tôi gửi tờ thông đạt này là vì có mấy ông hội viên vì tư lợi, bất đắc chi, đem bán cổ-phần mà mượn tiếng hội « Sán nhiên-đài » để gọi cổ-phần « mà lập nhà » hát khác. Thật sự thì hội « Sán nhiên-đài » trước có dự định gọi thêm cổ-phần để mở mang cho thành một nhà hát thật to, nhưng mà chưa có loan báo cho nhất định.

Tối thứ tư 7 Janvier 1925

TUYỂN PHU NGỌ PHỐI

Bởi ta khéo sắp đặt tài.
Xuân xanh hai đẹp mặt được càng.
Thợ trò, khéo nghề chơi khăm.
Hơn đứt nên nhất nhau tươi đôi.

Tối thứ năm 8 Janvier 1925

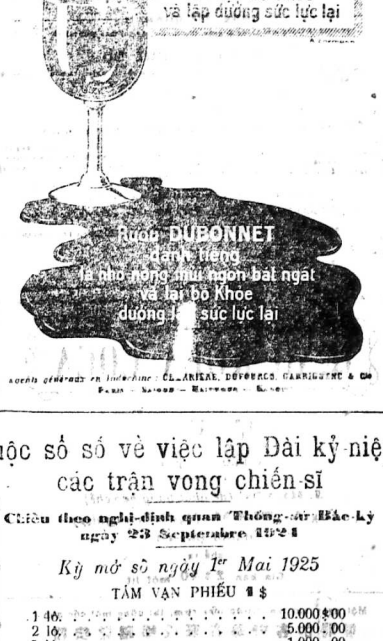
TRƯỜNG-VIÊN SỰ TÍCH

Cảnh đầu hiu ngắn,
Nhiều câu hát tiếng thương,

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 1 $

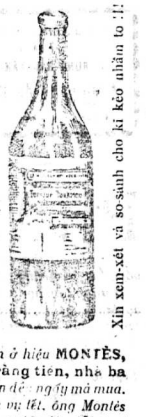
1 lô.	10.000 $ 00
2 lô.	5.000 . 00
5 lô.	1.000 . 00
10 lô.	500 . 00
100 lô.	100 . 00

Từ này trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Đốc-lý, các nhà băng, những nhà buôn to trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

Tết Nguyên-đán

Ngày mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến-yêu vì công việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi, nếu mua quà gì hộ qúa, Con cái thường làm cũng cha mẹ thích mua thứ gì cho người. Nhưng cái cụ già quốt tuổi tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên là n quà các cụ những thứ các cụ thường hay dùng, có ích cho các cụ. Ấy người làm con cũng phải tự hỏi cái ấy. Nếu biếu các cụ những thứ vô ích cho các cụ thì chẳng những không làm cho các cụ vui lòng mà lại, thêm mệt nữa, một hai nó, bỏ các sức học hỏi thứ nhà cụ ngon miệng, một thứ rượu quí-hóa, bổ mà lại có thể ngon cơm. Ta tưởng cũng được thứ quà như thế là hơn cả. Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, các bệnhnhân Hoàng-tế đã ban khen được lắm. Thứ rượu nên dùng làm.

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chắc không như có mấy thứ thuốc và những hình lạ làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to đấy!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng tiền, nhà ba chuông.** *Nên để ngày mà mua. Thường đến ngày tết, ông Montès bán mắc giá, nghĩa là mỗi chai Tonique Tonkinois chỉ bán có 2 $ 50 mà thôi.*

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông vụ can nhà vừa xong;
Làm trai há lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiền;
Bản Quán vẫn hồi Đông-triều,
Mở thang cũng lắm thú vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vào
Của nhà rồng rãi rung rinh [nhà;
Khẩn cầu sẵn có miễn dành đôi nơi;
Nước ăn nhờ có giếng trời,
Ống truyền thông chảy dẫn nơi cạnh
Trò vui có sẵn-sẻ-mè, [nhà;
Chớp phoáng hàng phố đủ nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Hết lấy giấy dạy nhà-đèn sẵn ra;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ này đông đúc tứ bề xa vào;
Việc làm công cán cũng cao,
Ước ngày chứng độ tấm lòng trở lên;
Đỗ đầu mở có vẻ phồn,
Giữ-gìn cũng chính chuyên hiền đông;
Cuộc đầu mở sổ vui sao, [bạc;
May ai dự trúng phần nhiều của cho
Chẳng là những thứ ma trơi,
Hoàn hồ gia thưởng gọi người làm ăn;
Hội tư cấp chủ đứng cầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc cùng;
Hỡ tên hình ảnh mấy đồng,
Biên vào trong sổ để dùng làm ghi;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thế thì tùy thân đây;
Mấy lời thiện bạch trên này,
Toàn là sự thực, tỏ bày đem soi;
Dám xin liệt-quí tôn thời,
Rủ lòng quang cố khuyến người đến
Hãy nên thử một lần xem.

Mồ Đăng-Danh, đồn Uông-bí,
tr ng một năm Giáp-tí

BỘC-TRÙNG SÁN-LÃI

Rất tuyệt nhờ thuốc

Sán-lãi của quan lương-y DUHOURCAU bào chế

Thứ thuốc này rất hay, rất hiệu nghiệm, nhất là trong lúc mới bắt đầu uống thuốc người ta thấy sán lãi ra từng đoạn, rồi sau đó thì ra cả đầu. Thuốc này đã được Viện Hàn-lâm Toàn-quốc Pháp khen ngợi và được Hội Khuyến-khích Kỹ-nghệ Pháp tặng thưởng huy-chương vàng. Hiện nay thuốc này đã được các nhà thuốc có danh tiếng ở Pháp và các thuộc-địa Pháp đều có bán.

Aux Grands Magasins Réamy

Tête de Nègre

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các thầy xa vọi ở Hanoi, cũng ti người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều

Giá: 1$20

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ti lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định

Kính cáo

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà-nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi 1 tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộm mỗi hôm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa 5-phiện, ai uống đến dần dần uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mạnh không mệt nhọc.

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hutin

GINAT & LA SYNOUSINE

Nhà thuốc nào cũng có

HÃNG CHANH & Paris, rue de Grenelle, 46

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền: **1.700 $**

HỎI TẠI:

GARAGE BORLIOT 7 Boulevard Borbillot, Hanoi

Có thể kiếm được **500.000 quan**

bằng 10 quan

vì đóng 14 tháng mỗi tháng 25 quan, muốn như vậy chỉ mua một cái vé

Panama có rút số

Nếp tiền tiêu đến thì một mình được quyền số nếu có cái phiếu, vì nếu vé không số mình được lĩnh số tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 16 Août 15 Novembre

Tiền về các lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Người nào tiêu tiền được ngay cái số, và được dự tất cả các cuộc số sẽ cho đến khi trúng số, lĩ ra là được 400 quan hoặc được mãi 16 lần 1.600 đến 500 800 quan. Vậy không bao giờ mất được. Cái số các số trúng số số cũng đến mọi mà không mất tiền. 55 tiền là bao nhiêu được cả, không phải trả gì cả. Lần rút số mới rồi số 47.325 được 800 000 quan.

Gửi danh hiệu chỉ ở và tiền nộp kỳ đầu là 10 quan đến

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 125, Boulevard Pirier

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

醪補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晨午各服每各服沒嘴醪飲喫精

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
et 11 & 13, Ladgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

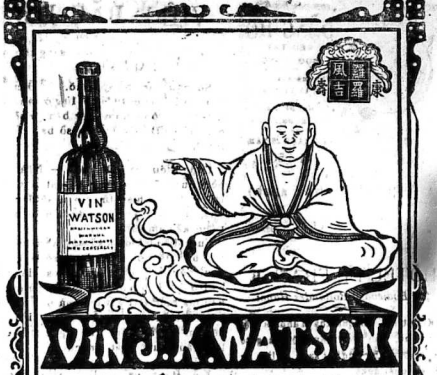
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gay nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRU

1 mũi vỉ tính bốn không có yêu cầu
Mỗi ngày 0,50 cc. uống từ 2 đến 5 mũi cc. mỗi lần

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT LÉO VÀ GÂN CỐT

THUỐC PHÁP — Trở tại: 5, Rue de Pau-de-la-Mule, PARIS — 7 PHÁP QUỐC KIỂM

Cũng có bán tại Hanoi: Ông CHASSAGNE, Pharmacien, Boulevard ... ; BOURGUIGNON, Pharmacien, ... ; Pharmacie ...

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

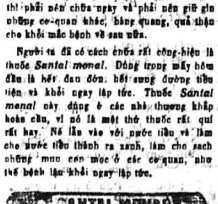
Trẻ con: 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất phổ-thông ở bệnh lậu là: Tiểu nhiều đi và mắt đường sinh dục. Cái cớ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hại sinh dục để hỏa ra như hạt sinh dục cần các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm-mạn? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xấu ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu-tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mủ cơ-mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

ƯU-VỊ CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng trong thiên-hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay bởi bổ làm cho bổ sức lại, bổ tang phủ, trị bịnh rết làm cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm tuy-ư thế giao-ư không đâu quản dặng.

Ai ai cũng có cũng dặng, những là người thanh-niên cũng cần dùng bổ hay là con nít. Thuốc đã vị hành con nhỏ ; hành lớ người yếu đuối, huyết suy, bổ máu bổ sức bịnh hầu cho con người yếu đuối, lo nơi bịnh, ăn uống mọc tới ngon, rết ban con mình cũng, trên mỏ trong đi vị cho hành đi đâu đâu cũng dặng hay thuốc Quina Laroche đặng.

Con nít hoặc mọc vì con gái lớ đang tức cũng thêm tri kỷ khi ăn canh cũng, cũng như mấy hành lớ trước đây đều nên cũng thuốc Quina Laroche.

Những người cho ở xứ hay ra thấy nói cũng những đều quên đăng thuốc đó.

Cho hành kẻ trên đây thuốc đã trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những hành sẽ trở hết mà thôi con sẽ ngày mai trong chính mạnh khỏe, lại chính tốt hơn, ăn cũng ngon và dùng ; khỏe ra gấp bội thuốc đã cũng ; Bước người thanh nên Thiên-thần chế ra (Liquide de Jadot) tốt tươi mạnh con người. Thì cho những thứ thuốc ấy hành hay bơi bổ chẳng thuốc nào bằng.

Vì thế chúng ta bán thuốc Quina Laroche thì chúng ta có dùng và trong giấy chứng và tất cả đều chẳng người hành và ta vững giấy cho mọi trong ý khỏi chẳng thuốc ta.

Gần tại thuốc người Quina Laroche ở mỗi con thuốc hơn tại cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Thuốc Quina Laroche phải uống từ một ly đến ly rưỡi đàn hai lần trước bữa cơm ngày trong hai bữa ăn. Cho nước ăn tinh rồi thì cần nước khác dùng hai uống thuốc ly, uống 3 ly nước có rét ; giờ rưỡi, thế ly ly chớ uống nước có nóng giờ.

Thuốc Quina Laroche chưng thì uống không phải nước nóng khi trời nắng vậy thì nước có nóng cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TI

ông chủ hiệu thuốc hạng nhứt tại Paris.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)